Översiktlig karta över kräftpestdrabbat område i Skellefteälven 2022

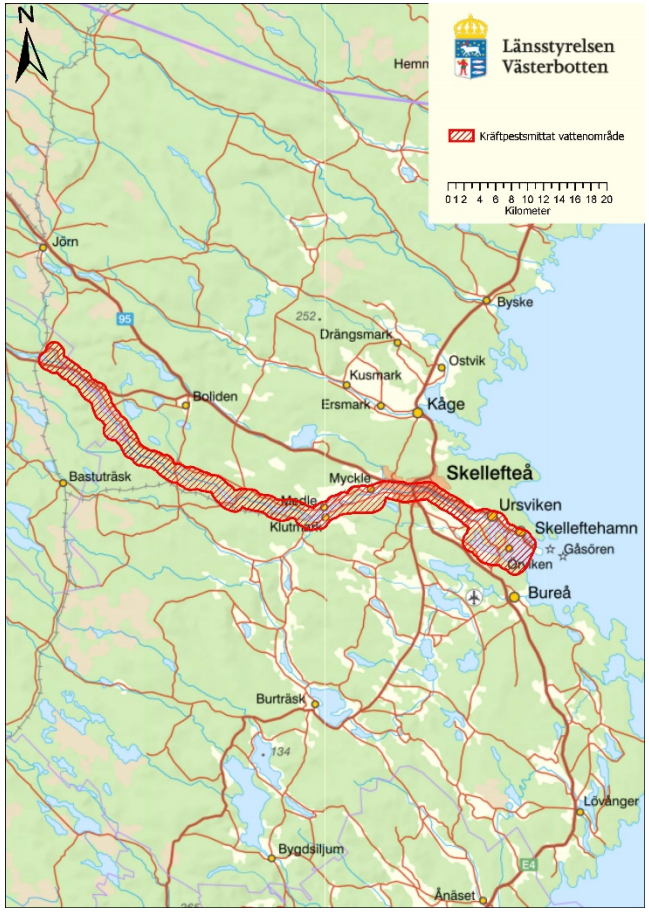

För att försöka spåra källan eller källorna till smittan kommer omfattande undersökningar att genomföras sommaren 2022. Framför allt kommer området ovan och vid den nu beslutade övre gränsen att prioriteras.

Enligt Länsstyrelsens bedömning är det sannolikt att smittan kommer från olagligt utplanterade signalkräftor.

Fakta om kräftpest

Sjukdomen kräftpest orsakas av en parasitisk svamp som är specifik för sötvattenslevande storkräftor. Kräftpestsvampen (*Aphanomyces astaci*) har sannolikt sitt ursprung i Nordamerika. Den tillhör ett släkte vattensvampar som omfattar drygt 20 arter. Många av dessa arter är, liksom kräftpestsvampen, parasiter på en värdorganism och därmed starkt beroende av sin värd. Det är kräftpestsvampens förökningskroppar, zoosporer, som sprider pesten. De bildas på könlös väg. En smittad kräfta, levande eller nyligen död, avger zoosporer och smittar på så sätt andra kräftor.

Hur kräftpesten sprids mellan vattensystem kan ofta vara svårt att förklara. Troligen orsakas de flesta utbrott av att smittade signalkräftor förflyttas av människor. Flyttar man fiskeredskap från ett vatten till ett annat kan smittade kräftdelar och zoosporer följa med och föra smittan vidare om redskapen används utan föregående desinficering eller torkning.

Om kräftpestsvampen ska bli permanent förekommande i ett vatten, måste det finnas signalkräftor där eftersom signalkräftan kan vara bärare av den parasitiska svampen utan att själv dö.

Länsstyrelsen Västerbotten
901 86 Umeå • vx 010-2254000
vasterbotten@lansstyrelsen.se

Kontaktpersoner:
Ulf Carlsson, länsfiskekonsulent, 010-2254422
Johan Lundgren, fiskekonsulent, 010-2254430

Kräftpest i Skellefteälven

Information • Regler • Riktlinjer

Kräftpest har konstaterats på en lång sträcka i nedre delen av Skellefteälven. Länsstyrelsen har därför förklarat följande område som kräftpestsmittat:

Skellefteälven från regleringsdammen vid Rengårds kraftstation till havet och samtliga på sträckan tillrinnande vatten upp till första vandringshinder för fisk (se översiktlig karta). Beslutet gäller t.o.m. 2022-12-31.

Länsstyrelsen Västerbotten

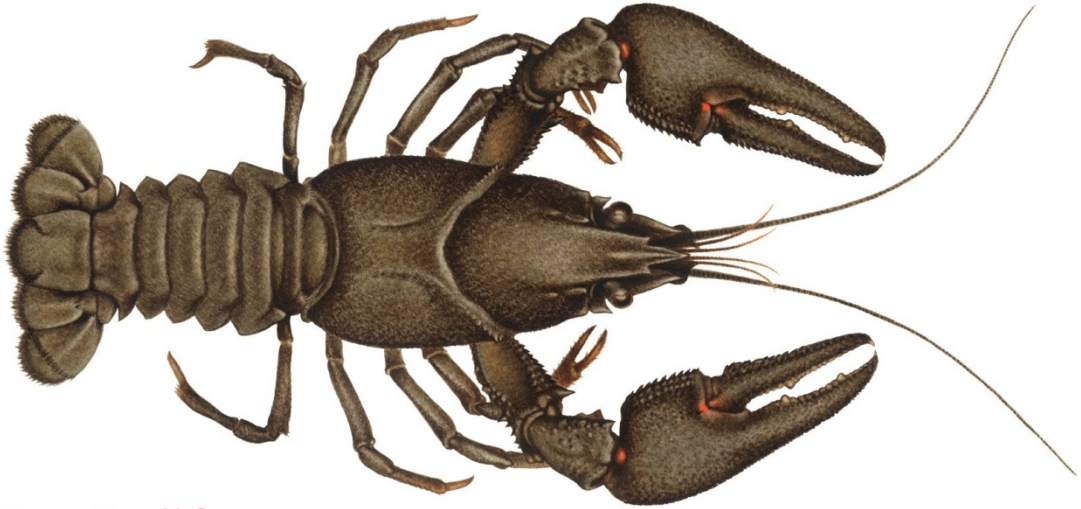

Flodkräfta

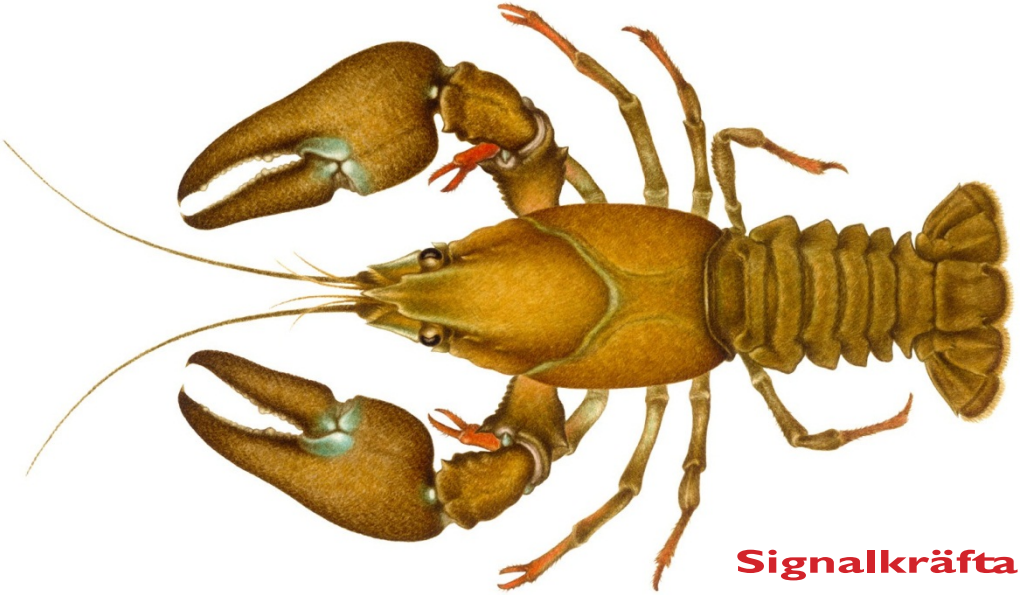

Signalkräfta

Skillnader och likheter mellan en flodkräfthane och en signalkräfthane

Flodkräftan har ett något mörkare skal med vårtor och utskott. I skåran på vardera sidan av huvudskölden har den en karakteristisk framåtriktad tagg som signalkräftan helt saknar. Signalkräftan har proportionellt sett bredare klor, med en rödare undersida än flodkräftan och ofta en ljus fläck i "tumvecket" på klorna.

Vad gäller i ett kräftpestsmittat område?

Inom ett område som förklarats kräftpestsmittat är det förbjudet att:

1. fånga kräftor
2. saluhålla, sälja, köpa eller transportera okokta kräftor
3. använda fisk som betesfisk i ett annat vatten än där den fångats.

Fiskeredskap, båtar, maskiner eller andra föremål som använts inom ett område som har förklarats kräftpestsmittat får inte transporteras till någon annan sjö eller något annat vattendrag inom området eller föras ut ur området utan föregående desinficering.

Då flodkräfta inte finns i havet bedömer Länsstyrelsen att ett generellt undantag från desinficeringskravet som beslutet innebär kan ges för de båtar som lämnar älvens sötvattenområde och åker till havet, och inte körs vidare upp i ett annat sötvattensområde.

Hur desinficera man båtar redskap m.m?

- Koka föremålet i minst 5 minuter under lock.
- Sänk ner eller tvätta föremålet med 70-procentig sprit (T-röd), i minst 20 minuter.
- Frys ned föremålet under -10°C i minst ett dygn
- Torka föremålet tills det är absolut torrt.
  - – Stora föremål i bastu i 60-80°C under minst fem timmar
  - – Mindre föremål i bastu i 60-80°C under minst en timme
  - – Torka gummimadrasser, gummibåtar, badkläder, fiskeflugor, fiskedrag, spön och liknande i solen.
- Båtar kan duschas med T-röd efter att de tömts på allt vatten
- Högtryckstvättning med 80°C vatten

Sportfiskeredskap; drag, flugor, linor, rullar m.m. desinficeras med lämplig metod enligt ovanstående instruktioner.